

holdt paa den i mange Aar og albrig bragt den et Hanesjed videre. Det forekommer mig tværtimod at være en rigtig god Grund til at forlade den. Der er altsaa ikke Grund til at komme ind paa Bygningsafgift, fordi man i 1802 havde Grund til at lægge Byrder paa de faste Ejendomme. Den Gang havde man nemlig fort i Forvejen givet dem betydelige Fordele ved Stavnshaandets Løsning og de Reformere, som fulgte efter i Slutningen af forrige Aarhundrede; men nu har man gennem Guldmøntfodens Indførelse tværtimod særlig bidraget til at gøre det daarligt for de faste Ejendommers Besiddere. Man har derigennem lige frem frataget dem en Del af deres Ejendommers Værdi. Det er for øvrigt ganske mærkværdigt, at naar det erkendes fra alle Sider, hvilken Virkning Guldmøntfoden har, og man i alle vore Nabolande i Erlendelse heraf gør, hvad man kan for at holde Landbruget nogenledes stadesløst for det Kov, man har øvet mod det, eller den Uret, man har gjort det, ved Guldmøntfodens Indførelse, forekommer det mig at være en mærkværdig Stilling, man, efter hvad jeg kan skønne vil indtage her i Landet over for de Folk, der kunde ønske at være med til at give Landbruget noget ækvivalent for det uforskyldte Tab, som det har lidt gennem Lovgivningen. Det ærede Medlem fra Grenaa var, forekommer det mig, paa en lidt unotiveret Maade ude efter nogle Mennesker, som han jagde kaldte sig Agrarer. Jeg ved ikke, hvad det ærede Medlem mente dermed, thi det fik man ingen rigtig Forklaring af, og jeg er meget tilbøjelig til at forklare det derhen, at det ærede Medlem i Almindelighed tørre noget rask paa og har Tilbøjelighed til at tage Munden lidt vel fuld, saa at det maaste kun var Munden, der løb lidt over. Ellers forekommer det mig ikke, at der var nogen Grund til at komme ind paa det; thi saa vidt mig bekendt, er det netop disse forfærdelige Folk, Agrarerne, i det ærede Medlems Valgkreds, der have valgt ham, men ogsaa de ere jo undergivne menneskelige Skrøbeligheder og kunne tage fejl. Det ærede Medlem har for Skik at pynte sig med noget som jeg vil kalde agrarisk Pynteskaabe; det ærede Medlem taler om Hartkornet, Landbostanden o. s. v. Det kan være, at de Mennesker der oppe have taget fejl af „Raaben“; men jeg er sikker paa, at det er Folk, som, hvis de opdage deres Fejlagelse, ville vide ad Aare at rette den.

N. Andersen (Tilsted Amts 3dje Valgkreds): Anledningen til, at jeg tager Ordet, uagtet vi nu i flere Dage have forhandlet om denne Sag, er nærmest det Foredrag, vi i Gaar hørte af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein). Jeg beklager, at jeg ikke ser det ærede Medlem her i Salen, men jeg kan dog ikke undlade at knytte et Par Bemærkninger til hans Udtalelser. Det meget kyniske og ærede Medlem begyndte med en stærk Antæ over Betænkningens og Endringsforslagens Uklarhed. Jeg skal indrømme, at der maaste paa dette Punkt godt kan rejses ret berettigede Klager over Mangel paa Klarhed, men det skal jeg for øvrigt ganske lade ligge, dels fordi det allerede er besvaret af den ærede Ordfører, og i alt Fald fordi den ærede Ordfører selvfølgelig nærmest maa være den, der tager Forsvaret op, hvis et Forsvar behøves. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds var dernæst meget misfornøjet med forskellige Bestemmelser, dels nogle, der indeholdes i det oprindelige Forslag, og dels nogle, som ere foreslaaede af et relativt Flertal i Udvalget. Særlig var det ærede Medlem af den Anskuelse, at man absolut ikke kunde blive staaende ved den Bestatningsmaade, som haade Lovforslaget og Betænkningen fastholde for Statteydere, som have Ophold i mere end en Kommune. Det ærede Medlem mente, at det var i høj Grad uretfærdigt, naar en midlertidig Opholdskommune fik Ret til at bestatte midlertidige Beboere i denne Kommune. Jeg forstod i alt Fald det ærede Medlem saaledes, at han var nær ved at betragte det, som om disse ærede Statteydere stod omtrent retsløse i deres midlertidige Opholdskommune, og at det var ganske nødvendigt, at man kom til en Ordning, hvor efter den paagældende Statteyder ene og alene bestattedes i sin Hovedopholdskommune. Sa paa dette Punkt ligger der jo et Principspørgsmaal til Grund for Betragtningen, det Principspørgsmaal, som vi alle kende fra Sagens tidligere Behandling her, og som ogsaa den høitærede Indenrigsminister har været inde paa en udførlig Omtale af, Spørgsmaalet om, hvorvidt den midlertidige Opholdskommune skal have Ret til at bestatte den midlertidige Statteyder efter Kommunens Behov, eller om den midlertidige Opholdskommune skal nøjes med det Skatteprovenu, der kan fremkomme ved en Fordeling af hele Aarets Skat efter en Ligning paa den vedkommende Statteyder i selve Hovedkommunen. Jeg indrømmer, at det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds kan for saa